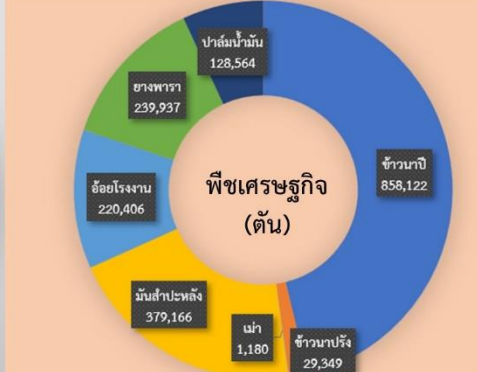
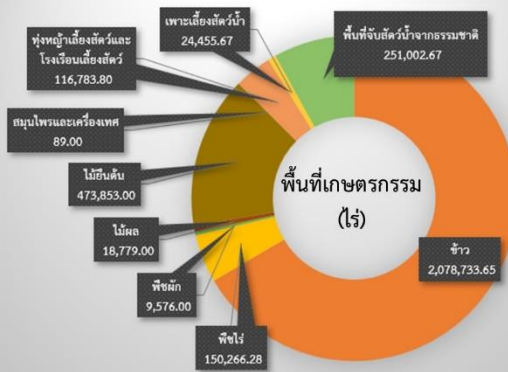

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสกลนคร (กันยายน 2568)

GPP ปี 2566 จังหวัดสกลนครมูลค่า 71,494 ล้านบาท สาขาเกษตรกรรมการปศุสัตว์ และการประมงมีมูลค่า 19,465 ล้านบาท ซึ่งเป็นสาขาที่ทำรายได้มากที่สุด ประชากร 1,137,792 คน 411,116ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตร 202,008 ครัวเรือน (49.14%) แหล่งน้ำที่สำคัญ (ข้อมูล ณ 5 กันยายน 2568) เชื่อน้ำบาดาล ปริมาณน้ำเฉลี่ย 330.630 ล้านลบ.ม. (63.58%) เชื่อน้ำฝน ปริมาณน้ำเฉลี่ย 42.340 ล้านลบ.ม. (25.59%) หนองหาร ปริมาณน้ำเฉลี่ย 266.924 ล้านลบ.ม. (100.9%) จังหวัดสกลนครมีแหล่งน้ำชลประทาน มี 316 โครงการ เก็บกักน้ำได้ 1,173 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน 592,013 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19 ของพื้นที่การเกษตร

ข้อมูลเกษตรอินทรีย์		
ชนิดสินค้า	จำนวนกลุ่ม/ราย	จำนวนไร่
ข้าวอินทรีย์	829 ราย	7,427.75
พืชผสมผสาน, ไม้ผล	12 ราย	83.753
การรับรอง GAP		
ชนิดสินค้า	จำนวนฟาร์ม/แปลง	
ข้าว (GAP)	39 กลุ่ม 759 ราย 892 แปลง	
พืชอื่นๆ (มาตรฐานพืชอาหารและพืชสมุนไพร)	555 (แปลง)	
ประมง	31 (ฟาร์ม)	
ปศุสัตว์	278 (ฟาร์ม)	
การรับรองมาตรฐาน GFM		
ชนิดสินค้า	จำนวนฟาร์ม	
ปศุสัตว์	248 (ฟาร์ม)	

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (กก./ไร่)

สกลนคร infographic ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จังหวัดสกลนครมีแปลงใหญ่ 158 แปลงสินค้า 23 ชนิด จำนวนเกษตรกรรวมกลุ่ม 10,054 ราย ในพื้นที่ 107,774.22 ไร่ และมีกลุ่มสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน 2,313 กลุ่ม ศพท. 18 ศูนย์ ศพท. ศูนย์เครือข่าย 260 ศูนย์ (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2568)

อาสาสมัครเกษตรของจังหวัดสกลนคร ปี 2567 มีจำนวน 17,644 ราย มี Smart Farmer (ปี 2562-2567) จำนวน 3,119 ราย และ Young Smart Farmer (ปี 2557 - 2567) จำนวน 389 ราย (สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ เมษายน 2568)

ภัยพิบัติด้านการเกษตร

สถานการณ์ภัยด้านการเกษตร

สถานการณ์ : อุทกภัย สาเหตุจากจากร่องมรสุมพาดผ่านภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในขณะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่ปกคลุมทะเลอันดามัน ในช่วงวันที่ 14 กรกฎาคม 2567 - 31 ตุลาคม 2567 จังหวัดสกลนครเกิดภัยในช่วงเดือนสิงหาคม 2567 ทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากประกอบกับแม่น้ำโขงหนุนล้นลำสาขา ส่งผลทำให้บ้านหลายแห่งในพื้นที่ทางการเกษตร พื้นที่การเกษตรในจังหวัดสกลนคร ภัยในช่วงวันที่ 18 สิงหาคม - 24 กันยายน 2567 จังหวัดสกลนคร ประสบพื้นที่ประสบภัย/เขตรับการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยที่ประสบภัยฉุกเฉิน (อุทกภัย) แล้ว 15 อำเภอ จำนวน 29 อบต. ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2567 - 22 ตุลาคม 2567 ในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร กุสุมาลย์ กุดบาก พรรณานิคม พังโคน วาริชภูมิ วาบเร่บัวส คำดากคำ บ้านม่วง อำเภอนายูง สว่างแดนดิน ส่องดาว เจริญศิลป์ โพนนาแก้วและอำเภอนิคมน้ำอูน ผลกระทบด้านการเกษตร

1) คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดสกลนคร (ก.ข.จ.) ได้ให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านอุทกภัย จำนวนทั้งสิ้น 10,811 ราย วงเงินการให้ความช่วยเหลือ 127,602,771.55 บาท แยกเป็น

ด้านพืช เกษตรกร เกิดสถานการณ์อุทกภัยขึ้น ตั้งแต่วันที่ 18 ส.ค. 67 - 18 พ.ย. 67 เกษตรกร จำนวน 10,636 ราย พื้นที่เสียหาย 93,936.9325 ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ 127,050,295.55 บาท ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกรมการปกครองและเกษตร และดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากเกษตรกรผู้ประสบภัยที่บัญชีแล้ว จำนวน 10,619 รายการ โอนเข้าบัญชีเงินฝากไม่สำเร็จ 17 รายการ ในวันที่ 28 มี.ค. 68 ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบและแก้ไขบัญชีเงินฝาก

ด้านประมง เกษตรกรจำนวน 175 ราย พื้นที่เสียหาย 118 ไร่ วงเงินการให้ความช่วยเหลือ 552,476.00 บาท ทั้งนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของเกษตรกร สาขาสกลนคร ดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีผู้ประสบภัยที่บัญชีแล้ว อ.ก.ส. สาขาสกลนคร ได้ดำเนินการโอนเงินช่วยเหลือเกษตรกร เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 โอนสำเร็จ 175 ราย วงเงิน 552,476 บาท

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับความเสียหาย

2) คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านอุทกภัย (ก.ข.อ.) มีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านอุทกภัย (ด้านพืช) จำนวน 2 อำเภอ คือ อำเภอนิคมน้ำอูน และอำเภอนิคมน้ำอูน เกษตรกร 114 ราย วงเงินการให้ความช่วยเหลือ 889,394.25 บาท (เงินอุดหนุนจากกรมการปกครองและเกษตร) ทั้งนี้ อำเภอนิคมน้ำอูน เกษตรกรได้รับช่วยเหลือเรียบร้อยแล้ว และอำเภอนิคมน้ำอูน อยู่ระหว่างพิจารณาเงินอุดหนุนจากกรมการปกครองและเกษตรในส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ข้อมูลด้านสหกรณ์ (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2568) จำนวนสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ที่มีสถานะในการดำเนินงานจำนวน 85 แห่ง (สหกรณ์การเกษตร 56 แห่ง สหกรณ์ร้านค้า 2 แห่ง สหกรณ์บริการ 7 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ 9 แห่ง สหกรณ์เครดิตยูเนียน 11 แห่ง) มีสมาชิกรวม จำนวน 174,714 คน ปริมาณธุรกิจรวม จำนวน 38,363.63 ล้านบาท โดยมีผลการจัดระดับความเข้มแข็งในระดับชั้น 1 จำนวน 30 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 15 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 15 แห่ง) สหกรณ์ชั้นที่ 2 จำนวน 26 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร 24 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 2 แห่ง) สหกรณ์ ชั้นที่ 3 จำนวน 30 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 18 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 12 แห่ง) กลุ่มเกษตรกร จำนวน 73 แห่ง มีสมาชิกรวม จำนวน 5,872 คน มีปริมาณธุรกิจ ในภาพรวม จำนวน 256.10 ล้านบาท โดยมีผลการจัดระดับชั้นกลุ่มเกษตรกรมีกลุ่มเกษตรกรชั้น 1 จำนวน 0 แห่ง กลุ่มเกษตรกรชั้น 2 จำนวน 11 แห่ง กลุ่มเกษตรกรชั้น 3 จำนวน 62 แห่ง (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2567)

โรงงานที่สำคัญในจังหวัดสกลนคร มี 10 แห่ง ได้แก่ 1) บริษัท ไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์น้ำตาลทราย น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 2) บริษัท ไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์พลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล (กากอ้อย) ขนาดกำลังการผลิต 48 เมกะวัตต์ 3) บริษัท ดีไวส์คาร์ช จำกัด ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง, ผลิตภัณฑ์พลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล เพื่อใช้ในโรงงานขนาด 3,201 kW (นำเสียจากกระบวนการผลิตมันสำปะหลัง) 4) บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (สกลนคร) 2 จำกัด ผลิตภัณฑ์พลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ กำลังการผลิต 7.46 เมกะวัตต์ 5) บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (สกลนคร) 1 จำกัด ผลิตภัณฑ์พลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ กำลังการผลิต 6 เมกะวัตต์ 6) บริษัท ซีเอ็นดีที รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ผลิตภัณฑ์ยางแท่งเอสทีอาร์ 20, ยางผสม, ยางรถบรรทุก 7) บริษัท พรีเมียร์ควอลิตี้คาร์ช (2012) จำกัด ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง 8) บริษัท ไดโอดีสกลนคร จำกัด สาขาที่ 00004 ซ่อมแซมเครื่องยนต์ และส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของเครื่องยนต์ 9) บริษัท แอ็บโซลูท์ โปรดักส์ จำกัด ฟิล์มมันสำปะหลัง 10) บริษัท ศรีตรัง แอโรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ผลิตภัณฑ์ยางแท่งเอสทีอาร์ 20, ยางผสม, ยางรถบรรทุก (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสกลนคร เมษายน 2568)

ปี 2568 มีงบประมาณเพื่อการพัฒนากิจการเกษตร 988,228,333.72 บาท

งบปกติ	จำนวน 475 โครงการ งบประมาณ 1,261,448,419.74 บาท เบิกจ่าย ร้อยละ 65.73
งบประมาณจังหวัด	จำนวน 7 โครงการ งบประมาณ 99,537,500.00 บาท เบิกจ่าย ร้อยละ 61.70
งบกลุ่มจังหวัด	จำนวน 4 โครงการ งบประมาณ 10,380,100.00 บาท เบิกจ่าย ร้อยละ 80.38
รวมจำนวนโครงการทั้งสิ้น	486 โครงการ งบประมาณ 1,371,366,019.74 บาท เบิกจ่าย ร้อยละ 65.54

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสกลนคร

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่ พฤษภาคม 2568)

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 6,003,602 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (ปีการเพาะปลูก 2567/2568) 3,123,539.07 ไร่ (52.03 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 2,078,733.65 ไร่ พืชไร่ 150,266.28 ไร่ พืชผัก 9,576 ไร่ ผลไม้ 18,779 ไร่ ไม้ยืนต้น 473,853 ไร่ สมุนไพรและเครื่องเทศ 89 ไร่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ 116,783.80 ไร่ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 24,455.67 ไร่ และพื้นที่จับสัตว์น้ำจากธรรมชาติ 251,002.67 ไร่ พื้นที่ชลประทาน 592,013 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 78,592 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19 ของพื้นที่การเกษตร

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม (วันที่ 25 พฤษภาคม 2568) ดังนี้

1. ปริมาณน้ำฝนที่สถานีวัดน้ำฝน อ.เมือง วัดได้ 4.0 มม. ฝนสะสมปี 68 = 294.6 มม. (คิดเป็น 17.53% ของฝนเฉลี่ย 30 ปี สะสม 1,658.0 มม.)

2. ปริมาณน้ำท่า คิดเป็น 61.79% ของความจุลำน้ำ (ปี 67 = 67.56%)

3. สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ

3.1 ขนาดใหญ่ 3 แห่ง มีปริมาณน้ำ 447.089 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 46.94% ของความจุ (ปี 67 = 49.18%)

3.2 ขนาดกลาง 34 แห่ง มีปริมาณน้ำ 58.764 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 46.51% ของความจุ (ปี 67 = 61.69%)

3.3 ขนาดเล็ก 78 แห่ง มีปริมาณน้ำ 22.824 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 33.60% ของความจุ (ปี 67 = 40.81%)

4. แผน-ผลการเพาะปลูกพืช

4.1 แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝน ปี 2568 แผนการจัดสรรน้ำ 124.404 ล้าน ลบ.ม. แผนการเพาะปลูกรวมทั้งสิ้น 127,272 ไร่ ผลการเพาะปลูก 39,200 ไร่ คิดเป็น 30.80% ของแผน ผลการจัดสรรน้ำ 1.387 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 1.11% ของแผน (124.404 ล้าน ลบ.ม.)

4.2 แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2567/68 แผนการจัดสรรน้ำ 48.709 ล้าน ลบ.ม. แผนการเพาะปลูกรวมทั้งสิ้น 16,822 ไร่ ผลการเพาะปลูก 17,696 ไร่ คิดเป็น 105.20% ของแผน ผลการจัดสรรน้ำ 53.598 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 110.04% ของแผน (48.709 ล้าน ลบ.ม.) ผลการเก็บเกี่ยว 17,696 ไร่ คิดเป็น 100% (ของพื้นที่เพาะปลูก 17,696 ไร่)

5) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

พืช	พื้นที่ เหมาะสมสูง (ไร่)	พื้นที่เหมาะสม ปานกลาง (ไร่)	พื้นที่เหมาะสม เล็กน้อย (ไร่)	พื้นที่ ไม่เหมาะสม (ไร่)
ข้าว	318,641.41	880,000.41	503,413.53	690,743.16
อ้อย	1,751.72	101,043.24	22.31	44,574.90
มันสำปะหลัง	-	101,111.60	101,111.60	30,725.27
ยางพารา	26,242.26	253,509.63	141,054.05	20,652.52
ปาล์มน้ำมัน	-	1,027.67	7,763.29	5,223.56
รวม	346,635.39	1,336,692.55	753,364.78	791,919.41

ที่มา Agri-Map online : กุมภาพันธ์ 2568

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP)¹ จังหวัดสกลนคร จำนวน 19 สาขา ในปี ปี 2566 มีมูลค่า 71,494 ล้านบาท อยู่ในลำดับที่ 10 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลำดับที่ 43 ของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita : GPP) จำนวน 78,895 บาท อยู่ในลำดับที่ 17 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ในลำดับที่ 72 ของประเทศ โดยสาขาการผลิตที่ทำรายได้มากที่สุดคือสาขาภาคเกษตร ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีมูลค่า 19,465 ล้านบาท รองลงมา คือ สาขาภาค นอกการเกษตร ได้แก่ สาขาการศึกษา มีมูลค่า 11,981 ล้านบาท สาขาการขนส่ง และการขายปลีกฯ มีมูลค่า 8,814 ล้านบาท สาขาการเงินและประกันภัย มีมูลค่า 6,666 ล้านบาท สาขาการผลิต มีมูลค่า 5,924 ล้านบาท และสาขาอื่น ๆ 18,645 ล้านบาท ตามลำดับ จำนวนประชากร² ประชากร 1,137,792 คน 411,116 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร³ 202,008 ครัวเรือน

ที่มา 1. สำนักงานคลังจังหวัดสกลนคร 2. ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร 3. สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร

1.4 พืชเศรษฐกิจจังหวัดสกลนคร

จังหวัดมีการเพาะปลูกข้าวนาปีมากที่สุด โดยมีพื้นที่ 2.07 ล้านไร่ ผลผลิตรวม 858,122 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 413 กก./ไร่ ส่วนพืชที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดคืออ้อยโรงงาน 10,249 กก./ไร่ รองลงมาคือปาล์มน้ำมัน 3,465 กก./ไร่ และมันสำปะหลัง 2,978 กก./ไร่ ยางพารามีพื้นที่ปลูกมากเป็นอันดับสอง แต่ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ 605 กก./ไร่ พืชพื้นเมืองอย่างเมามิพื้นที่ปลูกน้อยที่สุดแต่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 695 กก./ไร่. รายละเอียดตามตาราง

ชนิดพืช	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่(กก.)
ข้าวนาปี	2,078,734	858,122	413
ข้าวนาปรัง	52,880	29,349	555
เม่า	1,698	1,180	695
มันสำปะหลัง	127,321	379,166	2,978
อ้อยโรงงาน	21,506	220,406	10,249
ยางพารา	396,610	239,937	605
ปาล์มน้ำมัน	37,105	128,564	3,465

หมายเหตุ ข้อมูลปีการผลิต 2567/68 เฉพาะข้อมูลข้าวนาปรัง เป็นข้อมูลปีการผลิต 2566/2567 ณ วันที่ 6 มกราคม 2568 จาก สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ณ 31 ธันวาคม 2567

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)
โคเนื้อ	57,109	300,456
โคนม	129	3,281
กระบือ	17,978	95,289
สุกร	4,255	116,491
เป็ด	15,428	280,281
ไก่	77,727	2,903,144

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร

1.6 สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่

1.6.1 เนื้อโคขุนโพนย่างคำ

โคขุนโพนย่างคำเป็นเนื้อโคคุณภาพสูงที่มีชื่อเสียงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลิตจากโคลูกผสมสายพันธุ์ยุโรปและพื้นเมือง ภายใต้การควบคุมมาตรฐานของสหกรณ์โพนย่างคำ โดยมีพื้นที่ผลิตหลักในจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร และบึงกาฬ เนื้อมีลักษณะเด่นคือ สีแดงสด ไขมันแทรกดี รสชาตินุ่ม และไม่มีการกลั่นสับ ขั้นตอนการผลิตต้องใช้โคลูกผสมเพศผู้ อายุไม่เกิน 2 ปี น้ำหนักก่อน

ขุนไม่ต่ำกว่า 300 กิโลกรัม และต้องเลี้ยงไม่น้อยกว่า 12 เดือน โดยให้อาหารข้น หญ้าสดหรือฟางตามมาตรฐาน รวมถึงการเสริมพลังงานจากกากน้ำตาลเพื่อเพิ่มไขมันแทรกในกล้ามเนื้อ ก่อนเข้าชำแช่และต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยคณะกรรมการสหกรณ์ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความหลากหลาย เช่น เนื้อสไลด์ เนื้อแดดเดียว ลูกชิ้น แหนม และไส้กรอกอีสาน ทั้งหมดสะท้อนถึงคุณภาพและเอกลักษณ์ของสินค้าท้องถิ่นที่ตอบโจทย์ทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ.

1.6.2 หมากเฒ่า

หมากเฒ่าสกลนคร (Sakon Nakhon Mak Mao Berry) เป็นผลไม้พื้นถิ่นจากพันธุ์หมากเฒ่าหลวง มีลักษณะเด่นคือผลกลมขนาดเล็กเรียงเป็นพวงคล้ายช่อ พริกไทย ผิวบาง เนื้อฉ่ำน้ำ และมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ผลสุกมีรสหวานเปรี้ยว ผาต หรือขม โดยมีค่าความหวานไม่ต่ำกว่า 12 บริกซ์ การปลูกเหมาะกับดินร่วน

ปนลูกรังที่ระบายน้ำดี ใช้ระยะปลูก 8x8 เมตร พร้อมปลูก

พืชแซม เช่น ถั่วลิสง เพื่อให้ร่มเงาและรักษาความชื้น การดูแลเน้นพรวนดิน ดายหญ้า และรดน้ำสม่ำเสมอ การเก็บเกี่ยวทำเมื่อผลสุกประมาณ 50% ของช่อ โดยเก็บด้วยมือหรืออุปกรณ์เฉพาะและเก็บในภาชนะป้องกันการช้ำ บรรจุภัณฑ์ต้องระบุชื่อ "หมากเฒ่าสกลนคร" และข้อมูลผู้ผลิตอย่างชัดเจน เพื่อรักษามาตรฐานและแสดงแหล่งที่มาของสินค้า

1.6.3 น้ำหมากเมา

น้ำหมากเมาสกลนคร เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มจากผลหมากเมาหลวงสุกที่ปลูกในจังหวัดสกลนคร มีลักษณะเฉพาะคือรสหวานอมเปรี้ยว เจือฝาด และมีสีแดงหรือม่วงเข้มตามธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ น้ำหมากเมาแท้ 100% ซึ่งไม่เติมสารเจือปนใด ๆ น้ำหมากเมาพร้อมดื่มซึ่งมีส่วนผสมน้ำหมากเมาไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และน้ำหมากเมาเข้มข้นที่มีค่าความเข้มข้นของสารละลายไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ขั้นตอนการผลิตเริ่มจากการคัดผลสุกสีดำ ล้างทำความสะอาด ปีบ แยกน้ำ แล้วนำไปหมักเชือกก่อนบรรจุในภาชนะปิดสนิทที่ผ่านการฆ่าเชื้อ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ ได้แก่ น้ำหมากเมาแท้ น้ำหมากเมาเข้มข้น น้ำหมากเมาพร้อมดื่ม และไวน์หมากเมา ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพและอัตลักษณ์ของสินค้าเกษตรแปรรูปท้องถิ่น

1.6.4 ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปี

ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปีเป็นข้าวกลั่นคุณภาพสูงที่ได้จากพันธุ์ข้าวเหนียว กข.6 หรือข้าวเจ้า พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ในระยะน้ำนม ก่อนข้าวจะแก่จัด โดยปลูกในพื้นที่เฉพาะของจังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภวาริชภูมิ พังโคน และอากาศอำนวย ผ่านกระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมที่สืบทอดในท้องถิ่น ลักษณะข้าวมีเมล็ดเรียวยาว สีเหลืองทองถึงน้ำตาลเข้ม กลิ่นหอม ขึ้นไม่เกินร้อยละ 10 ขั้นตอนการผลิตประกอบด้วยการบ่ม แขน้ำ คัดแยกเมล็ดลีบ ึ่ง ราดน้ำเย็น ผึ่งลม และสีข้าวโดยไม่ขัดสี เพื่อรักษาคุณค่าทางโภชนาการ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ ได้แก่ ข้าวกล้อง ข้าวฮางอบกบด และชาข้าวฮางอบ ซึ่งสะท้อนอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของสกลนคร.

1.6.5 ผ้าครามธรรมชาติ

ผ้าครามธรรมชาติสกลนครเป็นผ้าฝ้ายที่ผ่านการย้อมสีครามจากพืชครามธรรมชาติ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสกลนคร ทำให้ได้ผ้าที่มีโทนสีตั้งแต่ฟ้าอ่อนจนถึงน้ำเงินเข้ม มีความมันวาว ไม่ตกสี และมีกลิ่นเฉพาะตัว เส้นใยที่ใช้เป็นฝ้ายเส้นมือหรือฝ้ายแท้ 100% ลวดลายสื่อถึงวัฒนธรรม เช่น ลายสะเก็ดธรรม ลายเกล็ดเต่า และลายผ้าขามม้า กระบวนการผลิตประกอบด้วยการเตรียมเนื้อคราม การก่อหมอน้ำย้อม การย้อมเส้นใยหรือย้อมผ้าทั้งผืน และการล้างตากในที่ร่มจนแห้ง ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความหลากหลาย เช่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าผืน เสื้อผ้าสำเร็จรูป และหมวก สะท้อนคุณค่าเชิงวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร.

1.7 สินค้า OTOP ของจังหวัด ได้แก่

จังหวัดสกลนคร มีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดสกลนครที่สำคัญ คือ เนื้อโคขุนโพนยางคำ, นม UHT/พาสเจอร์ไรส์, , ฝ้ายอ้อมคราม, น้ำหมากเฒ่า, ข้าวฮาง

ตารางแสดงข้อมูลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP มาก 5 ลำดับแรก (หน่วย : บาท)

ลำดับ	ผลิตภัณฑ์ OTOP	ปี 2567
1	เนื้อโคขุนโพนยางคำ	1,400,822,800
2	นม UHT/พาสเจอร์	1,193,054,000
3	ฝ้ายอ้อมคราม	711,055,800
4	น้ำเฒ่า	61,284,597
5	ข้าวฮาง	42,191,600

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสกลนคร (ณ ตุลาคม 2567)

1.8 สหกรณ์การเกษตร

จำนวนสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ที่มีสถานะในการดำเนินธุรกิจจำนวน 85 แห่ง (สหกรณ์การเกษตร 56 แห่ง สหกรณ์ร้านค้า 2 แห่ง สหกรณ์บริการ 7 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ 9 แห่ง สหกรณ์เครดิตยูเนียน 11 แห่ง) มีสมาชิกรวม จำนวน 174,714 คน ปริมาณธุรกิจรวม จำนวน 38,363.63 ล้านบาท โดยมีผลการจัดระดับความเข้มแข็งในระดับชั้น 1 จำนวน 30 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 15 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 15 แห่ง) สหกรณ์ชั้นที่ 2 จำนวน 26 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร 24 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตรกร จำนวน 2 แห่ง) สหกรณ์ ชั้นที่ 3 จำนวน 30 แห่ง (สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 18 แห่ง, สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 12 แห่ง)

กลุ่มเกษตรกร จำนวน 73 แห่ง มีสมาชิกรวม จำนวน 5,872 คน มีปริมาณธุรกิจในภาพรวม จำนวน 256.10 ล้านบาท โดยมีผลการจัดระดับชั้นกลุ่มเกษตรกรมีกลุ่มเกษตรกรชั้น 1 จำนวน 0 แห่ง กลุ่มเกษตรกรชั้น 2 จำนวน 11 แห่ง กลุ่มเกษตรกรชั้น 3 จำนวน 62 แห่ง

(สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2567)

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด (ข้อมูล ณ เมษายน 2568)

2.1 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

จังหวัดสกลนคร มีจำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ทำการเกษตรปลอดภัย (เกษตรอินทรีย์ , GAP และ GFM) จำนวน 2,157 ราย 15,347.024 ไร่ 497,711 ตัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวน (ไร่)
1. ข้าว		
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย	721 ราย	6,238.75 ไร่
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลสหรัฐอเมริกา NOP/USDA มาตรฐานยุโรป EU		
ข้าว	108 ราย	1,189 ไร่

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร, สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวน (ไร่)
2. พืชอื่นๆ		
เครื่องดื่มน้ำมะเขือเทศอินทรีย์ 100 %	1 โรง	
พืชผสมผสาน (ระยะปรับเปลี่ยน)	1	1.96
พืชผสมผสาน	8	67.793
ไม้ผล	3	14

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร

2.2 มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practice)

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ฟาร์ม	จำนวน (ไร่/ตัว)
1. พืชอื่นๆ (มาตรฐานพืชอาหารและพืชสมุนไพร)	555 แปลง	2,011.171 ไร่
2. ข้าว	39 กลุ่ม 759 ราย 892 แปลง	5,512.50 ไร่
3. ประมง		
3.1 มาตรฐาน GAP มกษ 7436-2563 (แผนการตรวจประเมิน ปีงบประมาณ 2568)		
1) ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลา		
1.1) ปลาดุกบิ๊กอุย	18 ฟาร์ม	87 ไร่
1.2) ปลาช่อน	2 ฟาร์ม	7 ไร่
1.3) ปลาหมอ	3 ฟาร์ม	4.75 ไร่
3.2 มาตรฐาน GAP มกษ 7436-2565 (แผนการตรวจประเมิน ปีงบประมาณ 2568)		
1) ฟาร์มเพาะและอนุบาล		
1.1) ปลาน้ำจืดรวม	2 ฟาร์ม	57.5 ไร่
3.3 มาตรฐาน GAP มกษ 7438-2565 (ตรวจติดตาม ปีงบประมาณ 2568)		
1) ฟาร์มอนุบาล		
1.1) ปลานิล	1 ฟาร์ม	109 ไร่
3.4 มาตรฐาน GAP กรมประมง (ตรวจติดตาม ปีงบประมาณ 2568)		

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ฟาร์ม	จำนวน (ไร่/ตัว)
1) ฟาร์มเพาะเลี้ยง		
1.1) ปลาช่อน	1 ฟาร์ม	25 ไร่
1.2) ปลานิล (เลี้ยงในบ่อพลาสติก)	1 ฟาร์ม	282 ตรม.
1.3) ปลานิล	2 ฟาร์ม	16 ไร่
2) อนุบาล		
1.1) ปลานิล	1 ราย	5.6 ไร่
4. ปศุสัตว์	278	483,074 ตัว
4.1 ไก่เนื้อ	29	227,000 ตัว
4.2 ไก่ไข่	9	115,600 ตัว
4.3 สุกร	108	137,715 ตัว
4.4 โคนม	127	2,309 ตัว
4.5 โคเนื้อ	5	450 ตัว

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร, สำนักงานประมงจังหวัดสกลนคร, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร

**** เนื่องจาก กรมประมง ได้มีการยกเลิกการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง มาตรฐาน GAP กรมประมง สัตว์น้ำ ใน ปีงบประมาณ 2568 และให้มีการยื่นขอการตรวจรับรองตามมาตรฐาน GAP มกษ 7436-2563 ,มาตรฐาน GAP มกษ 7438-2565 ซึ่งในปีงบประมาณ 2568 ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสกลนคร มีแผนการตรวจประเมินฟาร์มรายใหม่ จำนวน 36 ฟาร์ม และในจำนวน 36 ฟาร์ม เป็นฟาร์มใหม่ ฟาร์มที่ได้รับการรับรองฟาร์ม GAP กรมประมง ทั้งที่ยังไม่หมดอายุ และจะหมดอายุในปี 2568 และมีการตรวจติดตามมาตรฐาน มาตรฐาน GAP กรมประมง ที่ยังไม่หมดอายุ รายละเอียดฟาร์มที่มีแผนการเข้าตรวจประเมิน

2.3 มาตรฐาน GFM (Good Farming Management)

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/ฟาร์ม	จำนวน (ตัว)
รวม	248	14,637 ตัว
4.1 กระบือ	21	331 ตัว
4.2 ไก่ไข่	10	611 ตัว
4.3 โคนม	-	-
4.4 โคเนื้อ	56	1,068 ตัว
4.5 แพะ	14	428 ตัว
4.6 สัตว์ปีกพื้นเมือง	81	9,666 ตัว
4.7 สุกร	66	2,533 ตัว

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร

โคขุน (โพนยางคำ) (ที่มา:สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร,อ้างอิงจากรายงานประจำปีสหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลางโพนยางคำ ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568) ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

1. จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนโพนยางคำ 6,210 ราย (สกลนคร / นครพนม)
2. จำนวนโคขุนทั้งหมด 14,011 ตัว รายละเอียดดังนี้
3. จำนวนโคขุนเข้าโรงฆ่าสัตว์
 1. ปี 2568 (ม.ค. 68 - ปัจจุบัน) จำนวน 593 ตัว
 2. ปี 2567 จำนวน 4,539 ตัว
 3. ปี 2566 จำนวน 7,762 ตัว
 4. ปี 2565 จำนวน 8,913 ตัว
 5. ปี 2564 จำนวน 7,475 ตัว
 6. ปี 2563 จำนวน 7,342 ตัว

4. ราคาโคขุน (น้ำหนัก 500 กก.)
 1. ปี 2568 กิโลกรัมละ 142 บาท เฉลี่ยตัวละ 84,441 บาท
 2. ปี 2567 กิโลกรัมละ 115 บาท เฉลี่ยตัวละ 62,927 บาท
 3. ปี 2566 กิโลกรัมละ 119 บาท เฉลี่ยตัวละ 71,964 บาท
 4. ปี 2565 กิโลกรัมละ 125.60 บาท เฉลี่ยตัวละ 62,800 บาท
 5. ปี 2564 กิโลกรัมละ 127.06 บาท เฉลี่ยตัวละ 63,530 บาท
 6. ปี 2563 กิโลกรัมละ 126.04 บาท เฉลี่ยตัวละ 63,020 บาท
5. โรงฆ่าสัตว์โพนยางคำ มาตรฐาน GAP รองรับการเข้าฆ่า 100 ตัว/วัน

3. งบประมาณ ปี 2568 จำแนกเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้ดังนี้

ลำดับ	ส่วนราชการ	จำนวนโครงการ/กิจกรรม					งบปกติ	งบจังหวัด	งบกลุ่ม	งบอื่นๆ	งบประมาณที่ดีรับ	ผลการเบิกจ่าย	คิดเป็น
		งบปกติ	งบจังหวัด	งบกลุ่ม จังหวัดฯ	งบอื่นๆ	รวม			จังหวัดฯ		อนุมัติ	งบประมาณ	ร้อยละ
											(บาท)	(บาท)	
1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร	11	0	1	0	12	1,294,950.00	-	1,628,900	-	2,923,850.00	1,525,010.00	52.1
2	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร	84	0	0	0	84	151,373,811.45	-	-	-	151,373,811.45	93,005,752.39	61.44
3	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 11	3	0	0	0	3	35,000,000.00	-	-	-	35,000,000.00	5,708,305.08	16.31
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน	43	0	0	0	43	185,962,000.00	-	-	-	185,962,000.00	95,643,338.92	51.43
5	โครงการชลประทานสกลนคร	48	6	0	0	54	386,229,008.27	85,858,320	-	-	472,087,328.27	261,393,404.40	55.37
6	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สกลนคร	21	0	0	0	21	939,170.00	-	-	-	939,170.00	543,283.82	57.85
7	สำนักงานประมงจังหวัดสกลนคร	16	0	0	0	16	2,179,540.00	-	-	-	2,179,540.00	1,637,714.77	75.14
8	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดเขื่อนน้ำอูน(สกลนคร)	3	0	0	0	3	339,000.00	-	-	-	339,000.00	339,000.00	100
9	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสกลนคร	3	0	0	0	3	1,633,150.00	-	-	-	1,633,150.00	753,421.00	46.133
10	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สกลนคร	1	0	0	0	1	2,990,497.00	-	-	-	2,990,497.00	1,310,041.48	43.81
11	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สกลนคร	15	0	0	0	15	3,515,690.00	-	-	-	3,515,690.00	1,489,521.38	42.37
12	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร	17	0	2	0	19	5,504,800.00	-	6,828,600	-	12,333,400.00	6,673,705.00	54.11
13	สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	15	0	0	0	15	57,154,154.00	-	-	-	57,154,154.00	21,652,542.00	37.88
14	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร	8	0	0	0	8	2,576,170.00	-	-	-	2,576,170.00	479,843.00	18.63
15	สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร	21	2	1	0	24	4,143,470.00	4,812,000	2,030,000	-	10,985,470.00	4,359,870.00	39.69
16	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร	22	0	0	0	22	1,575,550.00	-	-	-	1,575,550.00	1,023,176.00	64.94
17	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนคร	13	0	0	0	13	9,464,304.00	-	-	-	9,464,304.00	4,151,826.25	43.87
18	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสกลนคร	11	0	0	0	11	1,475,705.00	-	-	-	1,475,705.00	1,148,570.68	77.83
19	ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร	5	0	0	0	5	5,294,182.00	-	-	-	5,294,182.00	4,406,660.32	83.236
20	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวสกลนคร	9	0	0	0	9	26,534,600.00	-	-	-	26,534,600.00	25,011,368.10	94.259
21	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร	24	0	0	0	24	1,890,762.00	-	-	-	1,890,762.00	1,572,673.90	83.18
22	หน่วยขุดลอกและกำจัดวัชพืชหนองหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น 21 หน่วยงาน		393	8	4	0	405	887,070,513.72	90,670,320	10,487,500	-	988,228,333.72	528,120,723.41	53.44